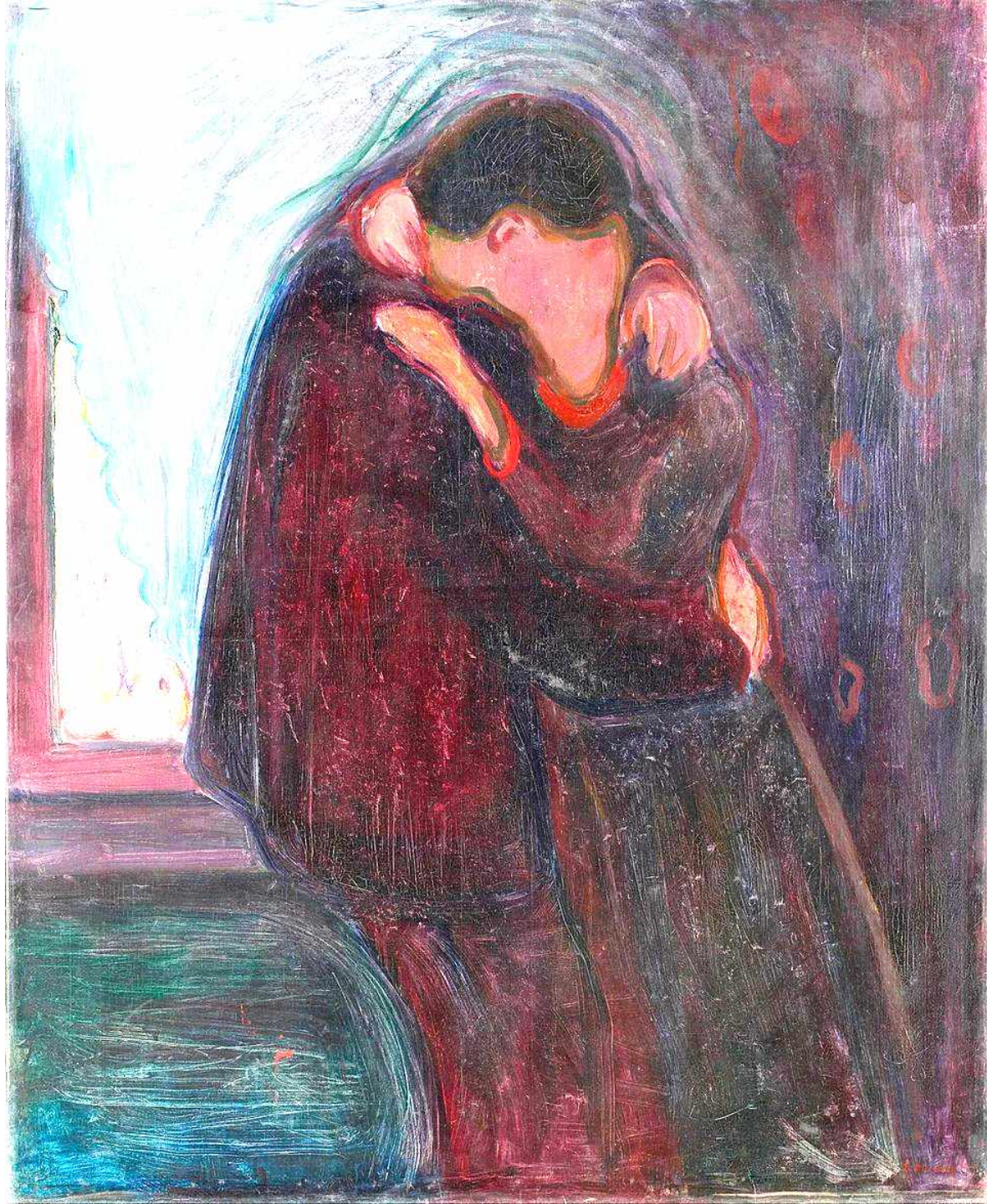

Εξπρεσιονισμός (α' μέρος)

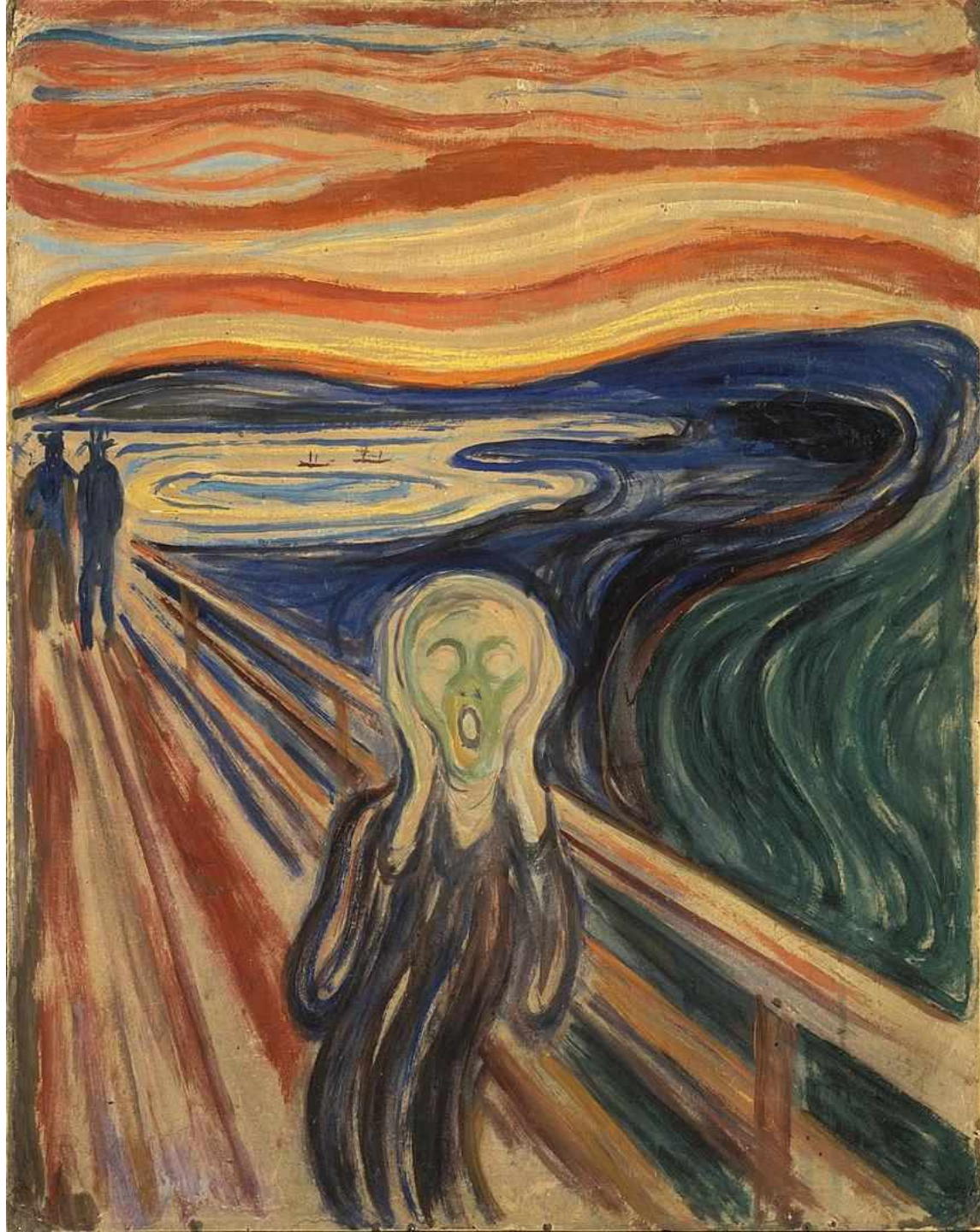
Edvard Munch (1863-1944)

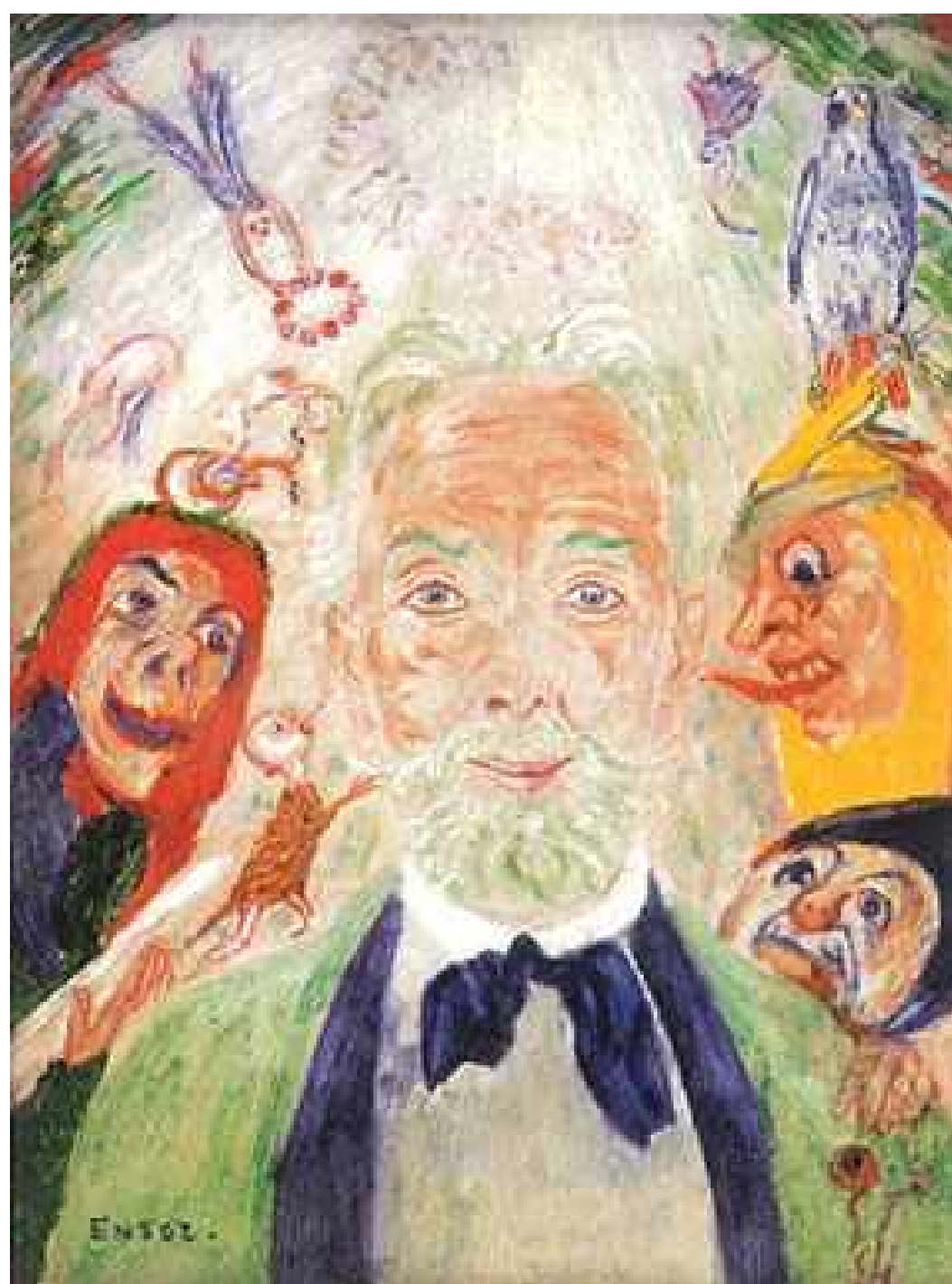

James Ensor (1860-1949)

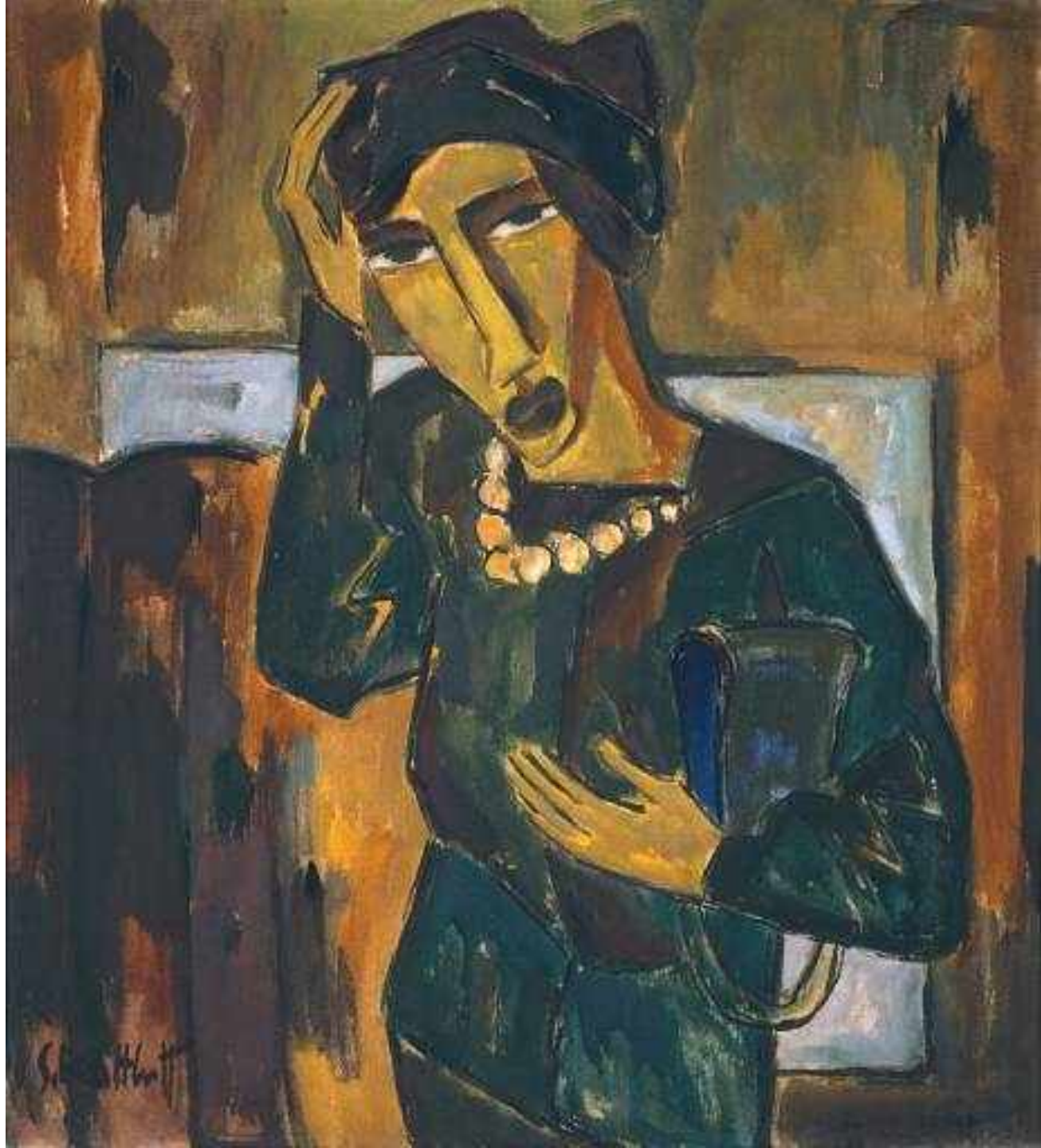

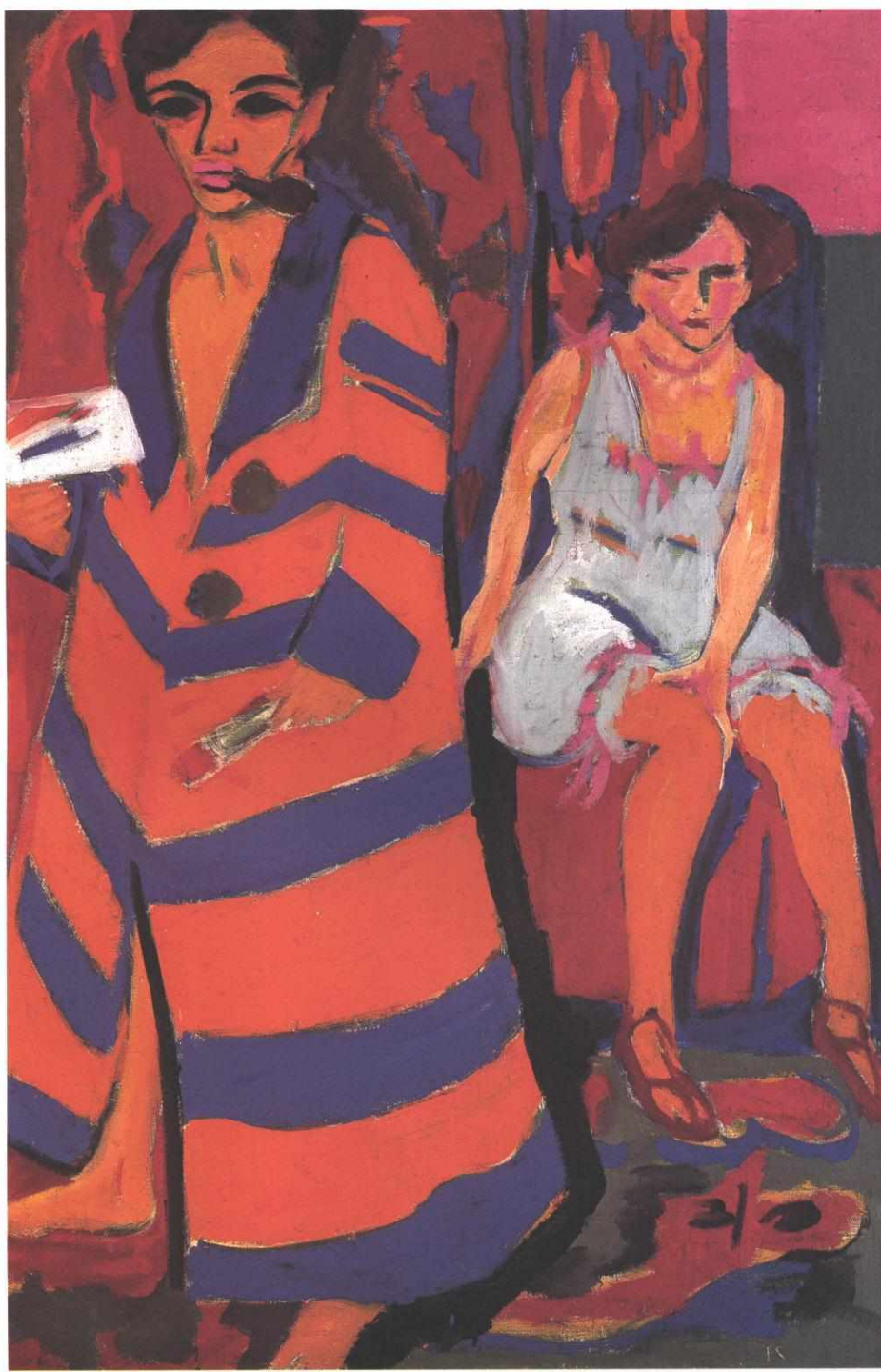

Karl Schmidt-Rottluff (1884-1976)

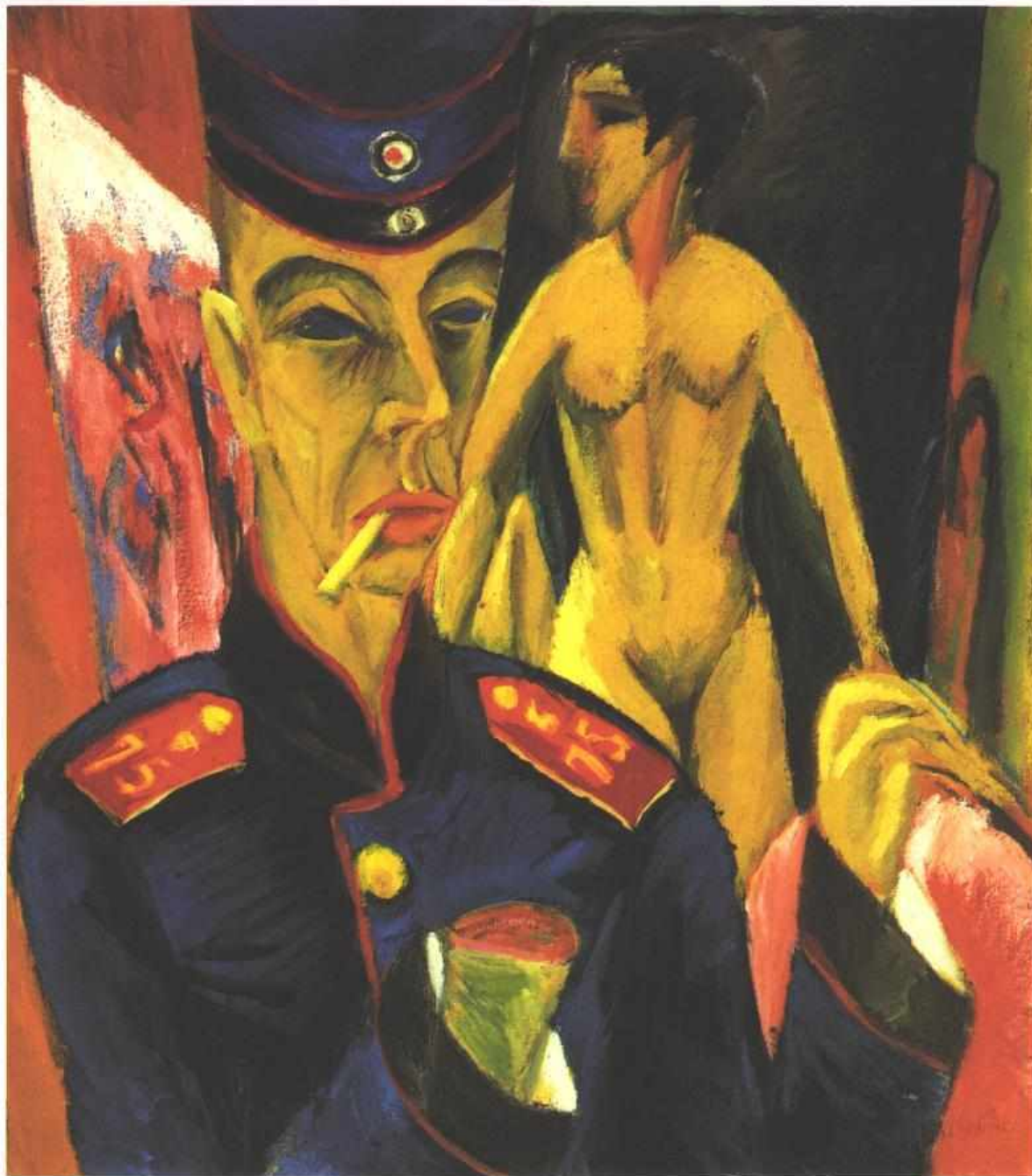
Ernst Kirchner (1880-1938)

Erich Heckel (1883-1970)

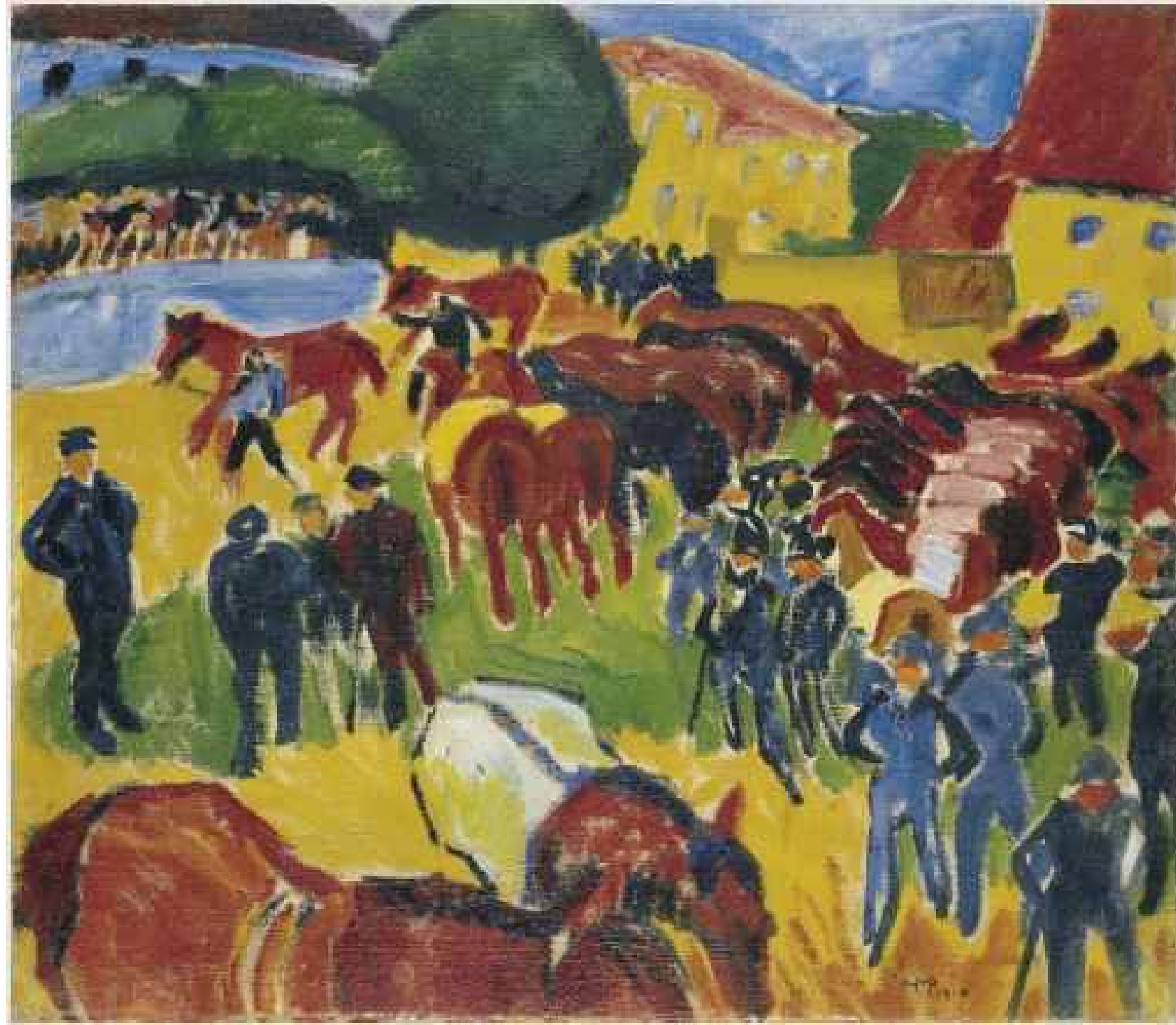

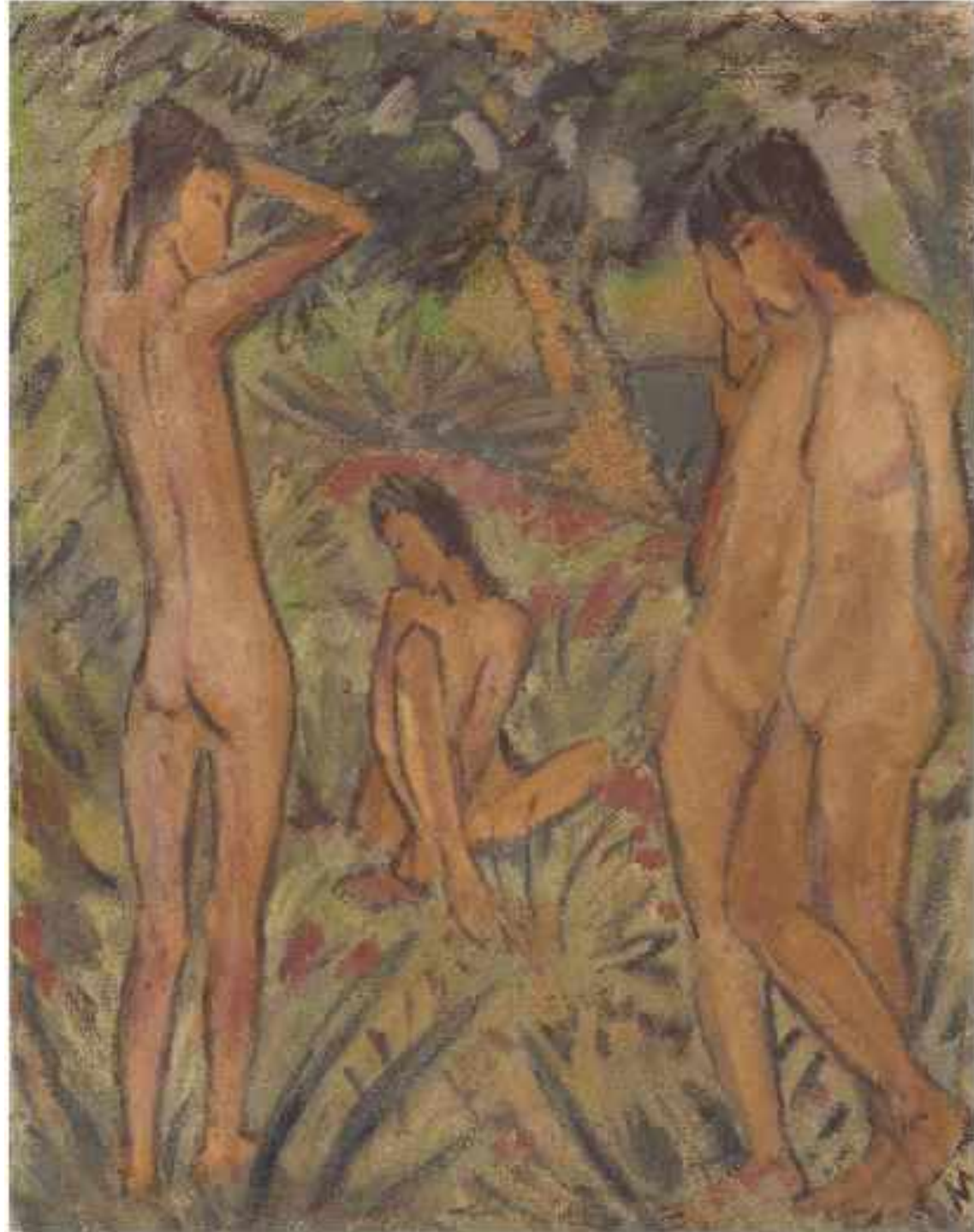

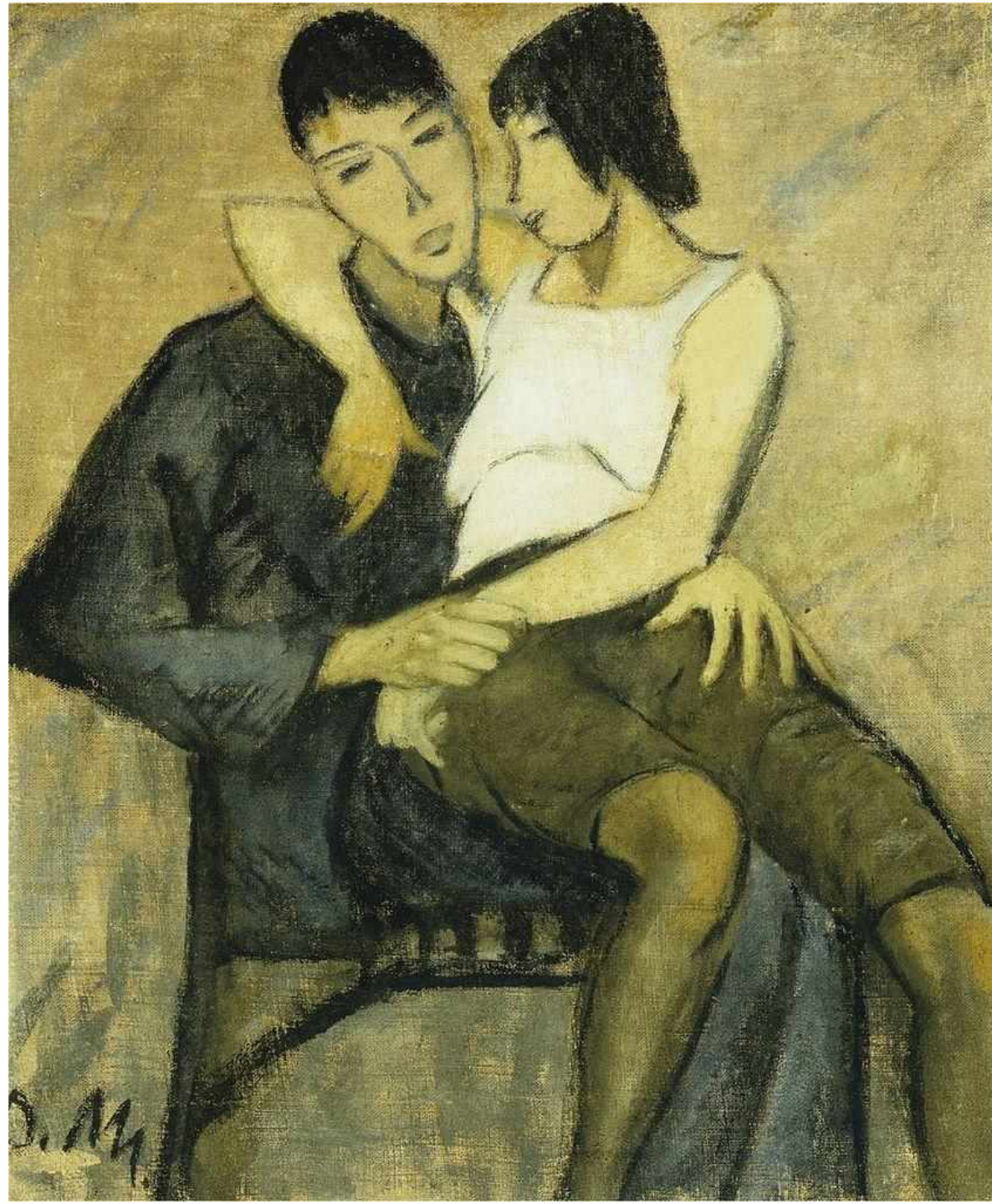
Max Pechstein (1881-1955)

Otto Mueller (1874-1930)

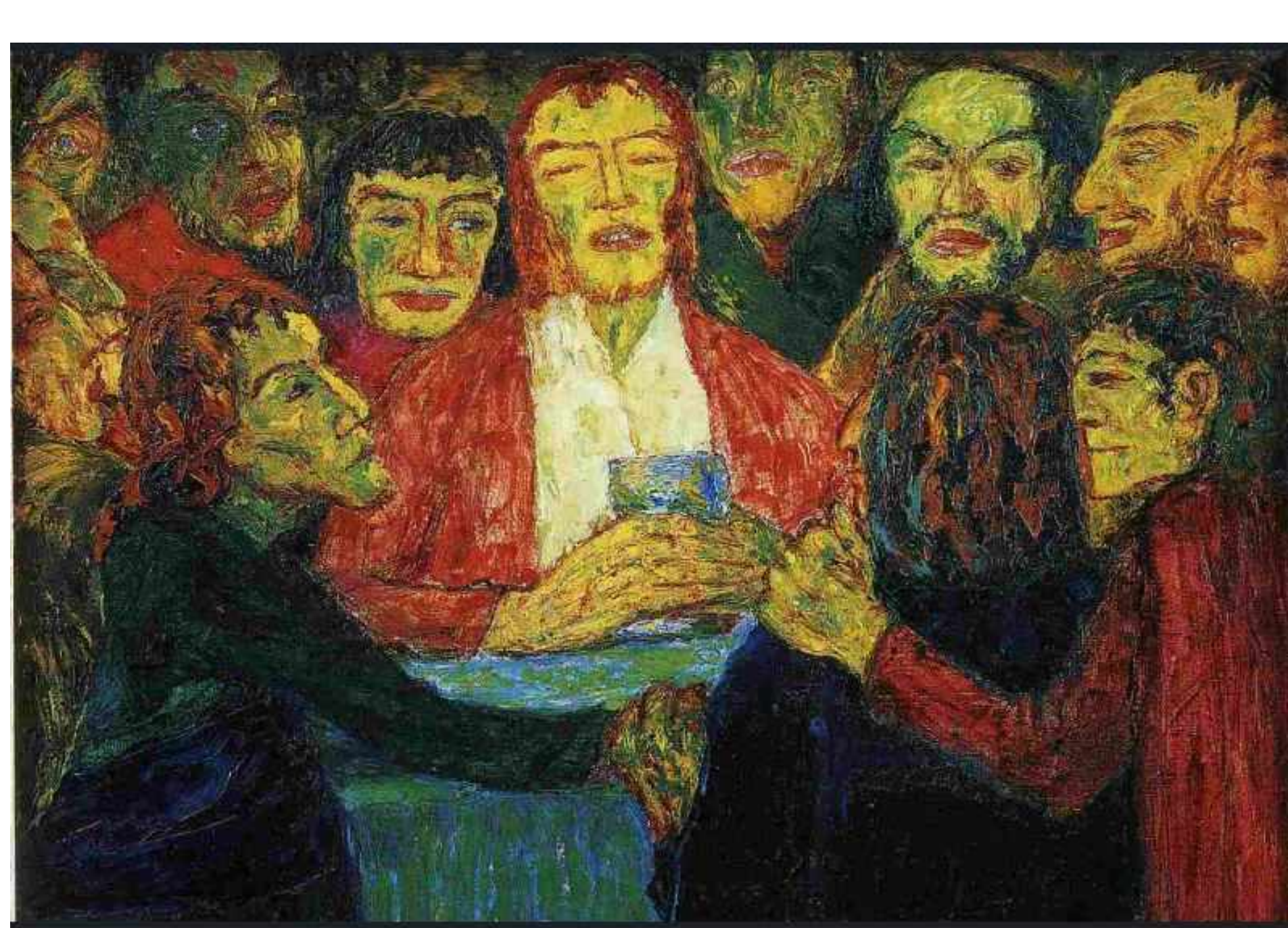

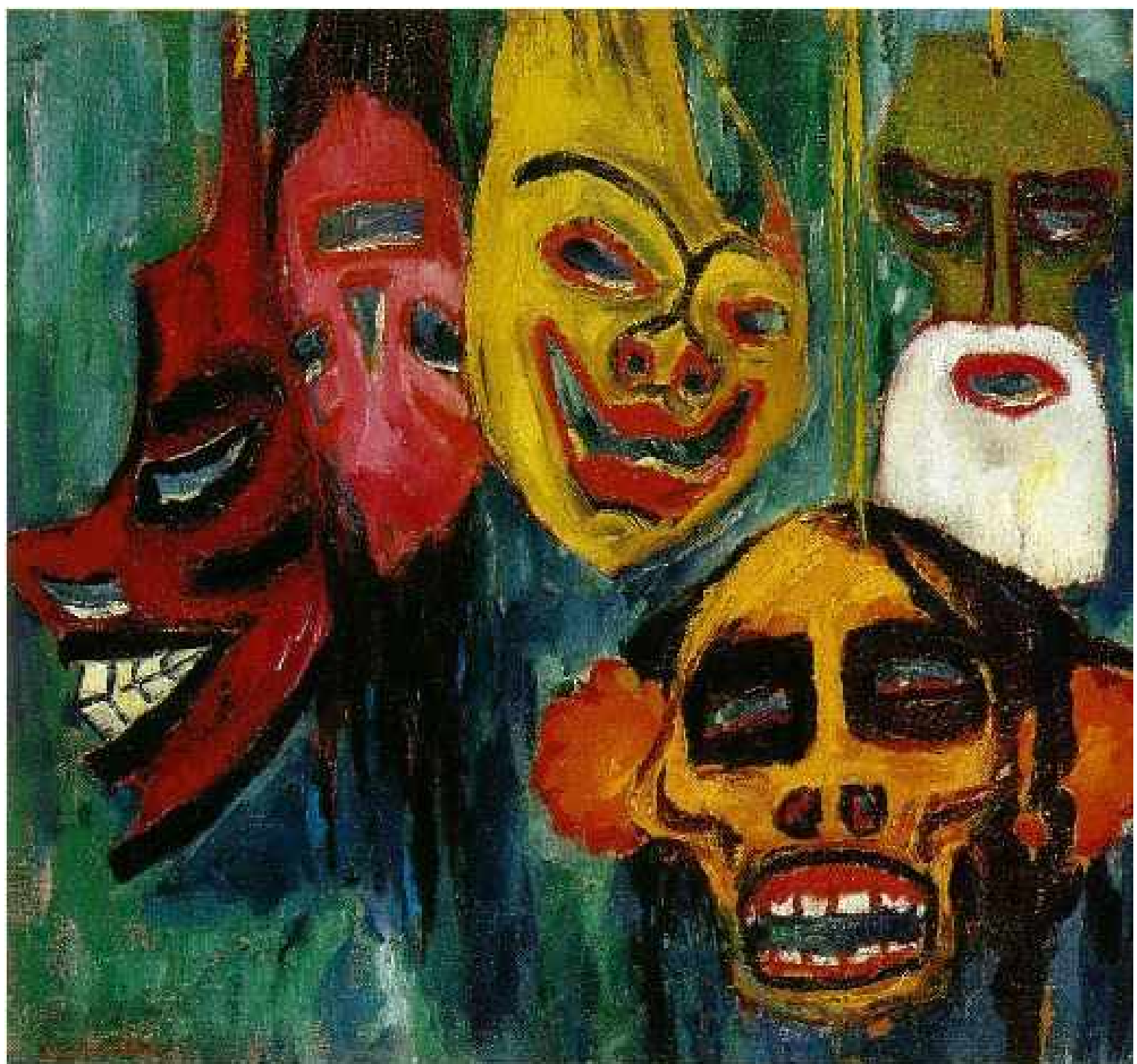

Emil Nolde (1867-1956)

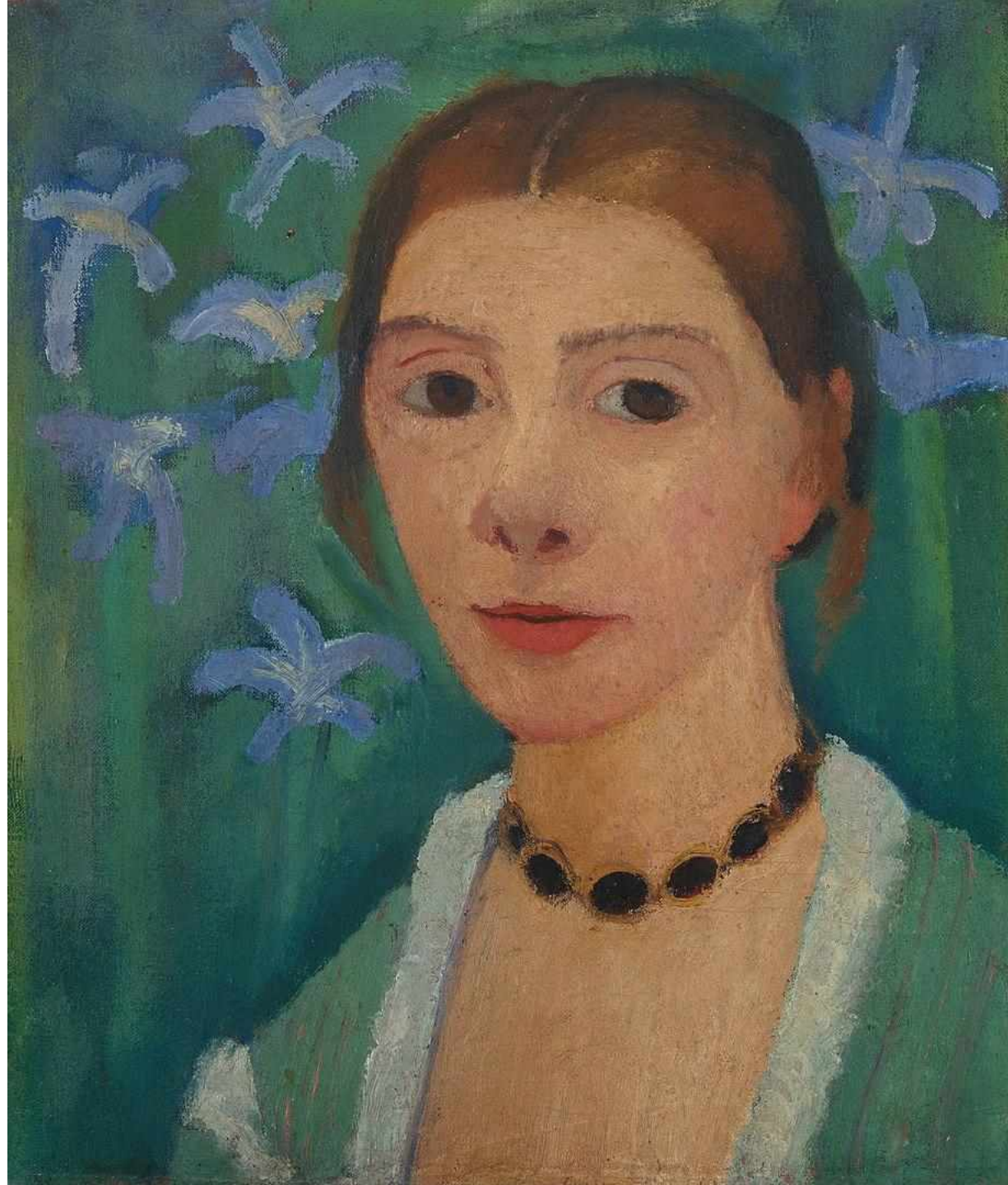

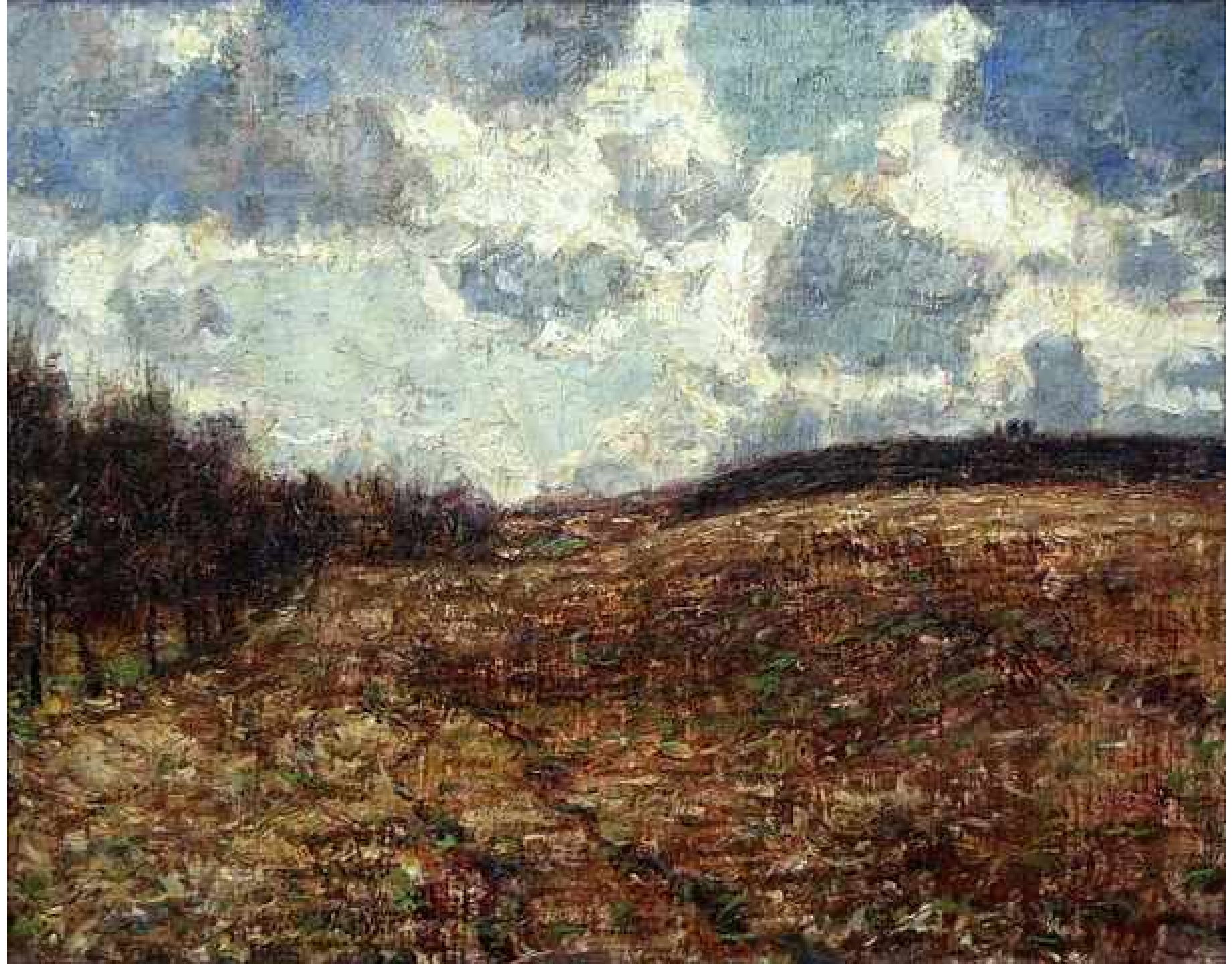
Paula Becker (1876-1907)

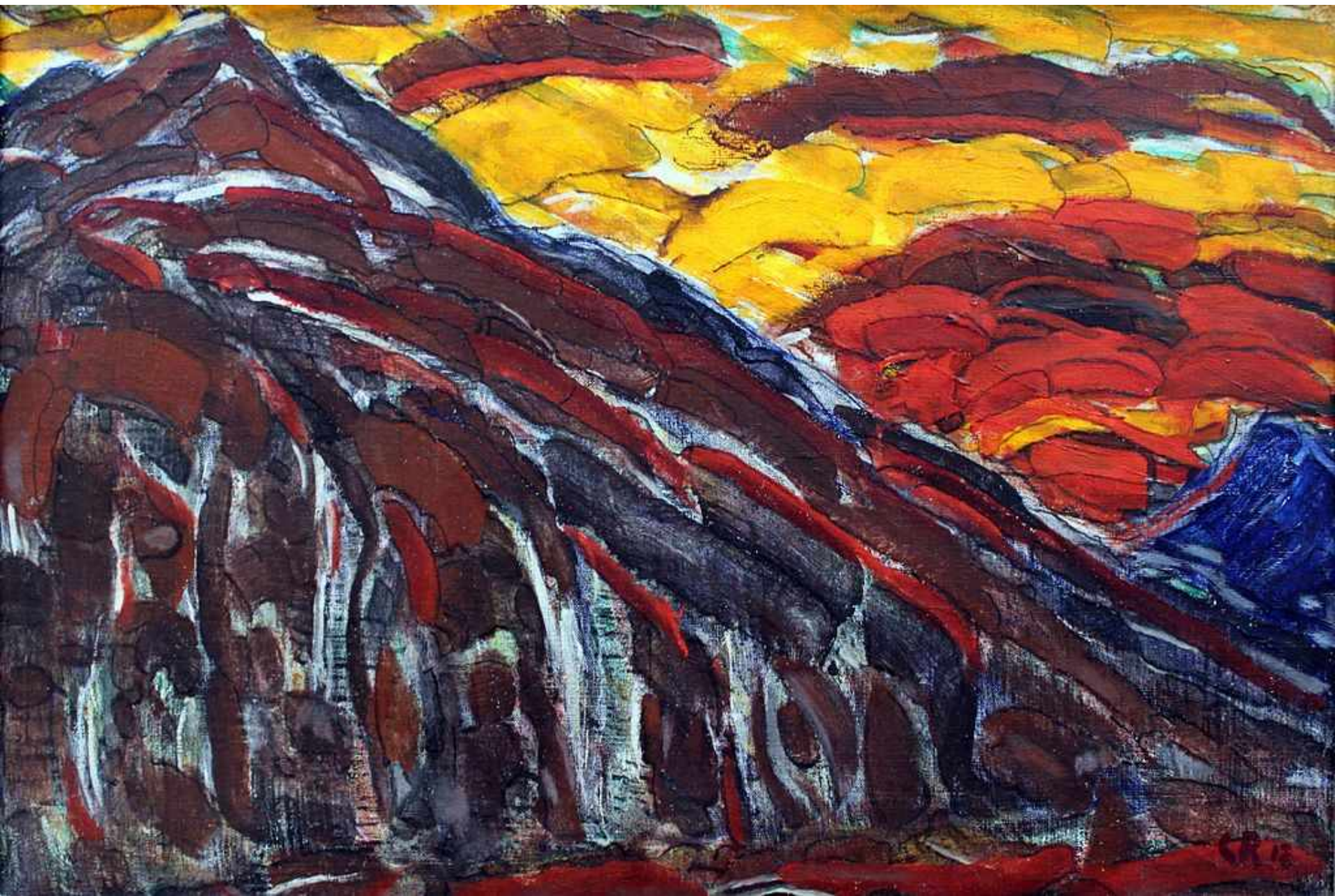

Christian Rohlf (1849-1938)

Εξπρεσιονισμός (α' μέρος)

Εξπρεσιονισμός. Η πιο εκφραστική περίοδος της τέχνης.

Συναίσθημα. Μπορεί να είναι τρομακτικό, σκοτεινό απαισιόδοξο. Να δείξει την ζωή όπως αληθινά ήταν για αυτούς, ένας κόσμος γεμάτος άγχος και αποξένωση παρουσιάζονταν στον μοντέρνο κόσμο.

Χρησιμοποιούσαν έντονα χρώματα, πιο αφαιρετικές φόρμες για να κοινωνήσουν το μήνυμά τους ή να δείξουν τα αισθήματά τους στον κόσμο .

Συναισθηματικός ή φυσικός κόσμος; Impression or Expression? Εντύπωση ή Έκφραση;

Απεικόνιση της οπτικά αντιληπτής πραγματικότητας ή απεικόνιση της πνευματικά αντιληπτής πραγματικότητας.

Η αναζήτηση της ανθρώπινης ψυχής και η εξάπλωση της ψυχανάλυσης επηρέασαν την επικέντρωση στον εαυτό τους και τον υποκειμενικό τρόπο να βλέπουν τη ζωή. Ο εξπρεσιονισμός είναι η υποκειμενική, απαισιόδοξη, έντονη, πολύ εκφραστική, παραμορφωμένη παρουσίαση του κόσμου. Αυτή η αντίληψη γεννά σκέψεις, στοχασμούς, ιδέες και ατμοσφαιρική διάθεση. Αναπτύχθηκε σαν πρωτοποριακό, ανατρεπτικό κίνημα στην Γερμανία, πριν τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο.

Ο εξπρεσιονισμός υποδηλώνει φόβο, υπερένταση, αγωνία, μελαγχολία. Ενδιαφέρεται για την ψυχική κατάσταση των ανθρώπων και του ίδιου του καλλιτέχνη. Θέτει στόχο να εκφράσει με εικαστικά μέσα αυτή την ψυχική, εσωτερική ανθρώπινη εμπειρία.

Παραμορφώνει τις μορφές και τα αντικείμενα για να αποδώσει τις ψυχικές καταστάσεις. Λίγα εξπρεσιονιστικά έργα μεταδίδουν αισιοδοξία και χαρά.

Οι ζωγράφοι αυτοί έδειξαν πως είναι να ζεις σε μια μοντέρνα πόλη, με όλο το άγχος, που αυτή η ζωή μπορούσε να φέρει.

Με την έναρξη του Α Παγκοσμίου πολέμου, το 1914 τελείωσε η περίοδος της σταθερότητας και άρχισε η περίοδος των μεγάλων ρήξεων. Ο Ευρωπαίος είχε μπει στην περίοδο αβεβαιότητας οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής. Ο πόλεμος κράτησε 4 χρόνια και παρέσυρε στην δίνη του σχεδόν όλες τις χώρες.

Edvard Munch (1863-1944)

The dead mother (1889-1900) 104×180εκ.

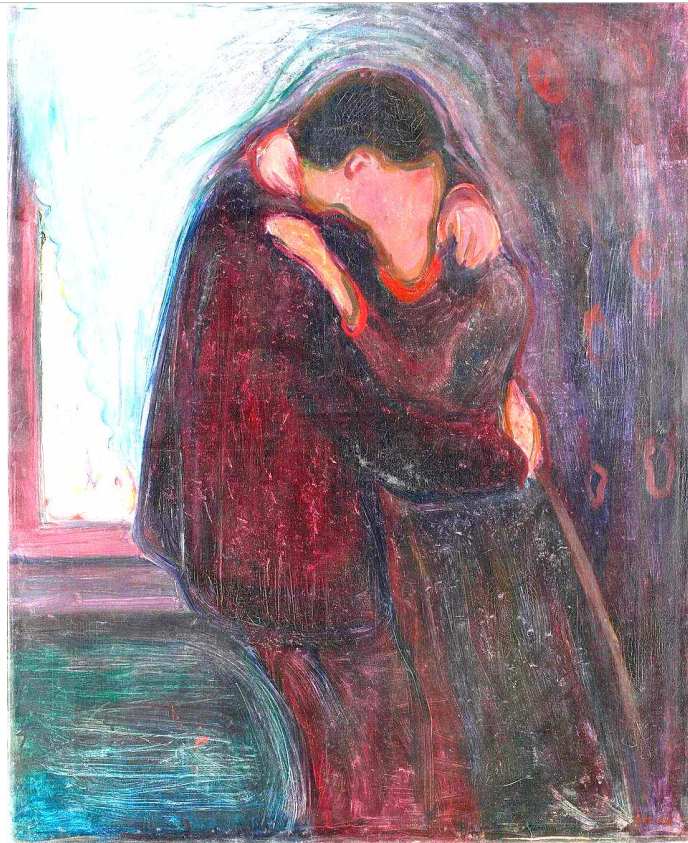
Ο Έντβαρντ Μουνκ σπουδάζει ζωγραφική στο Όσλο, κάνει μεγάλα ταξίδια στην Ιταλία, Γαλλία και Γερμανία όπου έρχεται σε επαφή με πολλούς καλλιτέχνες, διαμορφώνοντας το προσωπικό του ύφος. Επηρεασμένος από την σκανδιναβική λογοτεχνία και την φιλοσοφία του Κίργκεγκορ ενσωματώνει ένα αίσθημα τραγικότητας της ζωής και του θανάτου χρησιμοποιώντας μια ιδιαίτερη επιθετική χρήση των γραμμών και των χρωμάτων. Την εποχή που εμφανίζονται οι Μεταεμπρεσιονιστές στην Γαλλία σε μια άλλη περιοχή της Ευρώπης, κάποιοι μεγάλοι καλλιτέχνες αυτής της χώρας γενιάς, σαν βορειοευρωπαίοι, ξεκίνησαν από μια άλλη θέση.

Επηρεασμένος από τον Γκωγκέν και τον Βαν Γκογκ, ο Μουνκ ανέπτυξε ένα συναισθηματικά φορτισμένο και εκφραστικό ύφος, με έμφαση στην απλότητα και τον συμβολισμό. Η προσέγγιση του στην ζωγραφική άνοιξε τον δρόμο για τον εξπρεσιονισμό. Ο ίδιος θεωρούσε τον εαυτό του συμβολιστή. Απεικονίζει περισσότερο μια κατάσταση του μυαλού παρά μια εξωτερική πραγματικότητα.

Θέματα όπως η ασθένεια, ο θάνατος και η τρέλα, επηρεασμένα από το οικογενειακό ιστορικό, διατρέχουν το έργο του.

Ο πίνακας απεικονίζει τον θάνατο της μητέρας του ζωγράφου από φυματίωση, όταν ο ίδιος ήταν 5 ετών. Η τραγωδία συνεχίστηκε όταν η μεγαλύτερη αδελφή του, στην οποία ήταν προσκολλημένος, πέθανε κι αυτή από φυματίωση όταν ο ζωγράφος ήταν 13 ετών. Ο πατέρας του μετά τις δύο μεγάλες απώλειες, υπέστη μια ψυχωτική κατάθλιψη, που σχετίζεται με θρησκευτικές ανησυχίες. Όλο αυτό το τραύμα εντάθηκε από την φτώχεια που βίωσε η οικογένεια του παρότι ο πατέρας του ήταν γιατρός. Λέγεται πως ήταν τυραννικός πατέρας με κρίσεις οργής.

Τα συσσωρευμένα γεγονότα τον οδήγησαν να πει σε κάποια στιγμή της ζωής του: Η αρρώστια, η παραφροσύνη και ο θάνατος ήταν οι μαύροι άγγελοι που πρόσεχαν την κούνια μου και με συνόδευσαν σε όλη μου την ζωή.

The kiss (1897) Το φιλί

Ο Μουνκ άρχισε να πειραματίζεται με το θέμα του φιλιού από το 1888-89, στη ζωγραφική και στην ξυλογραφία. Έκανε πολλές εκδοχές του έργου, και το συμπεριέλαβε στην σειρά του Frieze of Life.

Στην πιο χαρακτηριστική εκδοχή αυτή του 1897 , βλέπουμε ένα ζευγάρι αγκαλιασμένο. Τα σώματα τους λιώνουν, συγχωνεύονται σε ένα, δυσκολεύοντας μας να ξεχωρίσουμε τις δύο μορφές. Το έργο εκφράζει τόσο την ενότητα τους όσο και τον φόβο της απώλειας και της ταυτότητας του καθενός.

Το δωμάτιο είναι σκοτεινό και άχρονο σε αντίθεση με το παράθυρο που είναι φωτεινό.

Ο χορός της ζωής (1899-1900)

Ένα έντονα αυτοβιογραφικό έργο του Έντβαρντ Μουνκ, στο οποίο ασχολείται πάλι με θέματα του φόβου, της σεξουαλικότητας, της φθοράς και της ερωτικής οδύνης.

Η σκηνή διαδραματίζεται στο παραθαλάσσιο χωριό όπου ο Μουνκ είχε ένα μικρό εξοχικό και είχε ζήσει μια ερωτική περιπέτεια με την Μίλι Τάουλοου, σύζυγο ενός μακρινού ξαδέρφου του.

Στο κέντρο, ένας άντρας με κενό βλέμμα, πιθανώς ο ίδιος, χορεύει με μια γυναίκα με κόκκινο φόρεμα, αν και οι δύο μοιάζουν απόμακροι και άκαμπτοι. Δεξιά και αριστερά δύο άλλες γυναίκες, η μία με λευκά και η άλλη με μαύρα. Πολλοί τις συνδέουν με τις ερωτικές εμμονές του με την Μίλι Τάουλοου και την Τούλα Λάρσεν. Η πιο συνηθισμένη ερμηνεία όμως, τις βλέπει σαν μεταφορές των τριών σταδίων της ζωής, τη νεότητα, που συνδέεται με την αθωότητα (λευκό), την ενηλικίωση, που χαρακτηρίζεται από πάθος και πόνο (κόκκινο), και τα γηρατειά, που σχετίζονται με την λύπη και τον θάνατο.

Η φύση της γυναίκας ήταν για τον Μουνκ ένα πρόβλημα που το αντιμετώπισε σε πολλά έργα του. Η ικανότητα της γυναίκας, να περνά από την αθωότητα του κοριτσιού, στην αισθησιακότητα της ερωμένης και μετά στην γήινη μητρότητα, τον τραβούσε και τον συγκλόνιζε.

Man and Woman (1905)

Η κραυγή (Ο λυγμός της φύσης)

Σε μια σελίδα στο ημερολόγιο του με ημερομηνία, 22 Ιανουαρίου 1892, ο Μουνκ περιγράφει την έμπνευση του για τον αρχικό πίνακα: “Περπατούσα σ’ ένα μονοπάτι με δύο φίλους - ο ήλιος έδυε - ξαφνικά ο ουρανός έγινε κόκκινος σαν αίμα - σταμάτησα, νιώθοντας εξαντλημένος, και στηρίχτηκα στο φράχτη - αίμα και γλώσσες φωτιάς πάνω από το μαύρο - μπλε φιόρδ και την πόλη - οι φίλοι μου προχώρησαν, κι εγώ έμεινα εκεί τρέμοντας από την αγωνία - κι ένιωσα ένα ατέλειωτο ουρλιαχτό να διαπερνά τη φύση”.

Η “Κραυγή” απεικονίζει μια μορφή που αγωνιά με φόντο τον κόκκινο σαν αίμα ουρανό και συμβολίζει τον υπαρξιακό τρόπο και την ψυχική διαταραχή του ανθρώπινου είδους.

Μεταξύ του 1893 και 1910 έγιναν διάφορες εκδοχές του πίνακα, δύο ζωγραφισμένες, δύο με παστέλ και μια σειρά από εκτυπώσεις.

Ένα από τα παστέλ του πέτυχε την τέταρτη υψηλότερη ονομαστική τιμή που έχει πληρωθεί ποτέ για πίνακα σε δημοπρασία.

Θεωρείται ένα από τα αριστουργήματα της ζωγραφικής στα τέλη του 19ου αιώνα. Από τα πιο γνωστά έργα της εποχής, αποτυπώνει τον γεμάτο άγχος χαρακτήρα της. Η “κραυγή” έχει αποκτήσει πολλές ερμηνείες και συμβολισμούς, αποτελώντας ένα παγκόσμιο σύμβολο υπαρξιακού άγχους και αποξένωσης.

Στο έργο του Μουνκ φύση και άνθρωπος παρουσιάζονται το ίδιο σαν πηγή και καθρέφτισμα μιας κοσμικής αγωνίας.

James Ensor (1860-1949)

Εγώ και ο κύκλος μου (1939)

Ο Βέλγος ζωγράφος σπουδάζει στην Ακαδημία των Βρυξελλών και επηρεάζεται από το έργο των Ιμπρεσιονιστών. Εμβαθύνει στην θεματολογία των μετα-ιμπρεσιονιστών και την τελευταία δεκαετία του 19ου αιώνα υιοθετεί μια προσωπική τεχνική κι έναν κόσμο φανταστικό από γκροτέσκους χαρακτήρες και μάσκες που προοιωνίζει τις δημιουργίες των Εξπρεσιονιστών.

Στην εξέλιξη του ζωγραφικού του έργου διακρίνονται επιρροές από τα σημαντικότερα ρεύματα που επικρατούσαν στην εποχή. Στα πρώτα έργα του η επιρροή του Τέρνερ είναι εμφανής όπως και των φωβιστών. Από τους Φλαμανδούς Μπος και Μπρίγκελ παίρνει το στοιχείο των φανταστικών κόσμων και δημιουργεί τον δικό του φανταστικό και προσωπικό κόσμο, όπου μέσα του κατοικούν προσωπεία και σκελετοί. Ο κόσμος αυτός απεικονίζεται με έντονα χρώματα σε έντονες αντιπαραθέσεις και μια παράξενη ανάμιξη φανταστικών, ιστορικών, θρησκευτικών στοιχείων και λεπτομέρειες που θυμίζουν τους Σουρεαλιστές.

The intrigue (1890)

Ήταν 30 χρονών όταν ο ζωγράφος δημιούργησε αυτό το έργο. Ο ίδιος αναφερόταν για τον ίδιο ως ο ζωγράφος των масκών. Θα μπορούσαμε να τον πούμε ο ζωγράφος της υποκριτικής κοινωνίας.

Η “Ίντριγκα” είναι ένας καθρέφτης της ανθρώπινης φύσης. Οι μάσκες που φοράμε, τα κρυφά κίνητρα, ο τρόπος που ο πολιτισμός προστατεύει και διαφθείρει μαζί.

Με την πρώτη ματιά, φαίνεται σαν μία γαμήλια τελετή που κατέληξε τρομακτικό λάθος. Μια νύφη και ένας γαμπρός στο κέντρο, κυκλωμένοι από ένα πλήθος θεατών. Αν κοιτάξουμε καλύτερα θα δούμε πως δεν είναι πρόσωπα αλλά μάσκες. Γκροτέσκες, παραμορφωμένες, σκελετοί που φαίνονται να κοροϊδεύουν την ιδέα της γιορτής.

Χρώματα όπως το αρρωστημένο κίτρινο και το λευκό χρώμα του νεκρού. Οι εκφράσεις από απαίσια χαμόγελα και κενά μάτια. Ότι θα έπρεπε να είναι μια μάζωξη χαράς γίνεται μια μάζωξη τεράτων.

Το ζευγάρι είναι έτοιμο να συμμετάσχει σ' αυτόν τον κόσμο της εξαπάτησης. Ο γάμος δεν είναι μια απλή τελετή, είναι μια μύηση στην μεγάλη παράσταση της κοινωνίας.

Skeletons fight over a hanged man (1891)

Η εικόνα της πραγματικότητας που έφτιαχναν οι άνθρωποι της αλλαγής του αιώνα είχε αλλάξει. Η απλή καταγραφή εξωτερικών γεγονότων δεν ήταν πια αρκετή, άρχιζε η αντιμετώπιση δυνάμεων που ενεργούσαν πίσω από την πρόσοψη. Επαναστατικές ανακαλύψεις της επιστήμης και της τεχνικής και οι συνέπειες τους στην ανθρώπινη σκέψη διεύρυναν τον ορίζοντα. Το έτος 1900 έγινε ορόσημο μιας κρίσης που είναι υπεύθυνη για την αλλαγή της συνείδησης από την οποία προήλθε η τέχνη της εποχής μας. Οι πατέρες της μοντέρνας τέχνης είδα την γη της επαγγελίας μπροστά τους αλλά δεν μπόρεσαν να την πατήσουν.

Το πέρασμα των συνόρων το επιχείρησαν καλλιτέχνες όπως οι Μπονάρ και Βιγιάρ στην Γαλλία, ο Ενσορ στο Βέλγιο, ο Χόντλερ στην Ελβετία και ο Μουνκ στην Νορβηγία. Αυτοί ενδιαφέρονταν περισσότερο για την καλλιτεχνική μαρτυρία μέσω του χρώματος και της φόρμας, παρά για το εικονιζόμενο αντικείμενο.

Ο Τζέιμς Ένσορ και ο Μουνκ, σαν βορειοευρωπαίοι, ξεκίνησαν από μια άλλη θέση, συγκεκριμένα από τον κλονισμό που δοκίμασαν όταν έριξαν το βλέμμα τους στα απύθμενα βάθη της συνείδησης.

Στην περίπτωση του Ένσορ η κοσμική αγωνία μεταβλήθηκε σε δαιμονισμό. Έβλεπε δαίμονες και φαντάσματα και βίωνε τον χώρο, τους ανθρώπους και το περιβάλλον του σαν εφιάλτη. Στους πίνακές του η πραγματικότητα απειλείται, γεμίζει από κινδύνους που παραμονεύουν, που καταπιέζουν. Το παράλογο θριαμβεύει. Σκελετοί τσακώνονται γύρω από έναν κρεμασμένο.

Η είσοδος του Χριστού στις Βρυξέλλες (1888) Αμβέρσα, Βασιλικό Μουσείο Καλών Τεχνών

Ένας γιγάντιος πίνακας με ένα άγρια κινούμενο πλήθος γύρω από την μορφή του Χριστού, που μεταφέρεται στο παρόν μ'ένα τρομακτικό τρόπο. Ίσως το σημαντικότερο έργο του, ήταν τοποθετημένο στον τοίχο του δωματίου του πάνω από ένα αρμόνιο, όπου συχνά ο ζωγράφος έπαιζε κοιτάζοντας το.

Ο πίνακας προκάλεσε πάρα πολλές αντιδράσεις. Η υποκριτική όψη της κοινωνίας μας μας φανερώνεται με τα έντονα χρώματα και τις εκφραστικές γραμμές. Εδώ ο Χριστός παρουσιάζεται σαν πολιτικό πρόσωπο απευθυνόμενο στους φτωχούς και τους αδύναμους και καταπιεσμένους της πόλης. Ανάμεσα στο πλήθος διακρίνονται δημόσια, ιστορικά, αλληγορικά αλλά και πραγματικά πρόσωπα.

Μία σύγχρονη παρέλαση με καρναβαλική διάθεση, που αναφέρεται συμβολικά στην παραδοσιακή είσοδο του Χριστού στην Ιερουσαλήμ. Ο Ενσορ μεταφέρει το παραδοσιακό θέμα σε μια σύγχρονη σκηνή στις Βρυξέλλες, γεμάτη μάσκες και πλήθος πολύχρωμο, πολύβουο κι ας είναι η ζωγραφική η τέχνη της σιωπής.

Πρόσωπα που δεν είναι πρόσωπα αλλά εξπρεσιονιστικά προσωπεία, ζωγραφισμένα με κοφτές πινελιές, σαν μαχαιριές, θορυβούν χλευάζουν, σχολιάζουν. Ο Χριστός σαν βασιλιάς, δεν ηγείται της πομπής. Το παράδοξο που δημιουργείται μεταξύ του τίτλου του έργου που παρουσιάζει τον Χριστό ως τον πρωταγωνιστή, και της τοποθέτησης του σε σημείο που δεν διακρίνεται καλά, ίσως είναι το σχόλιο του ζωγράφου για την εκκλησία, την πολιτική και τα πρόσωπα της.

Karl Schmidt-Rottluff (1884-1976)

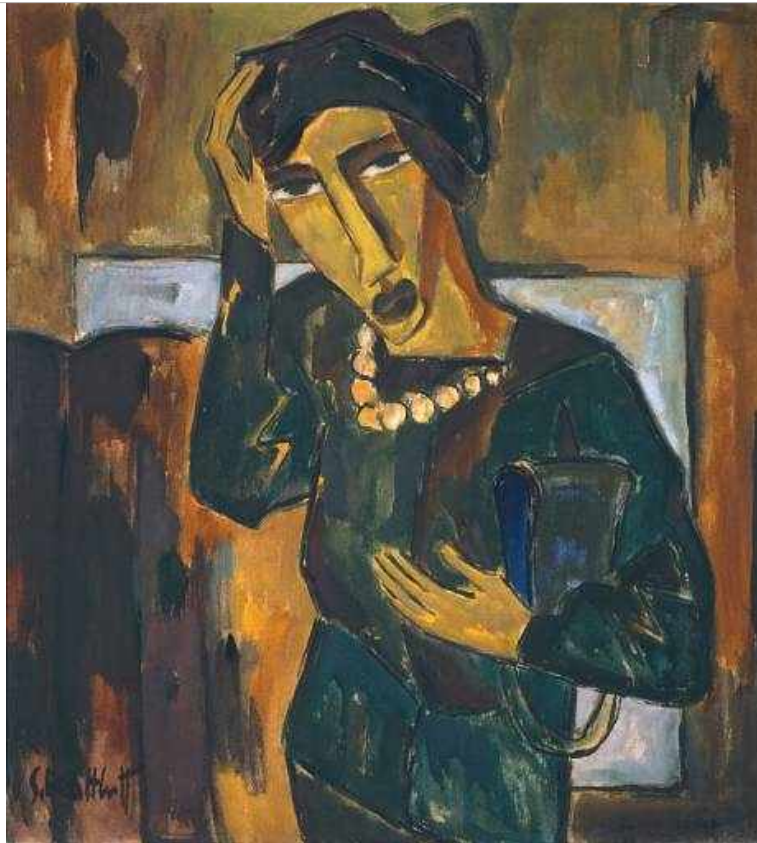

Αυτοπροσωπογραφία (1914)

Ο Καρλ Σμιτ-Ρότλουφ γεννήθηκε το 1884 στο Ρότλουφ της Σαξωνίας και από το 1905 κατέχει ξεχωριστή θέση ανάμεσα στους ιδρυτές της “Γέφυρας”. Το 1911 γνωρίζεται με τον Ότο Μίλερ και τον Φάινινγκερ και έρχεται σε επαφή με τον κυβισμό. Επηρεάζεται από τον Μουνκ και την αφρικανική τέχνη και παίρνει μέρος στον Ά Παγκόσμιο Πόλεμο. Όταν απολύεται, το 1919, ταξιδεύει σε Ιταλία και Γαλλία.

Το 1931 εκλέγεται μέλος της Ακαδημίας Καλών Τεχνών του Βερολίνου, όμως δύο χρόνια αργότερα διαγράφεται με διαταγή των ναζιστών. Από το 1937 το όνομα του περιλαμβάνεται στον κατάλογο των “εκφυλισμένων καλλιτεχνών” και το 1941 αναγκάζεται να σταματήσει να ζωγραφίζει. Το 1944 το εργαστήριο του με εκατοντάδες πίνακες και σχέδια, καταστρέφεται από τους βομβαρδισμούς.

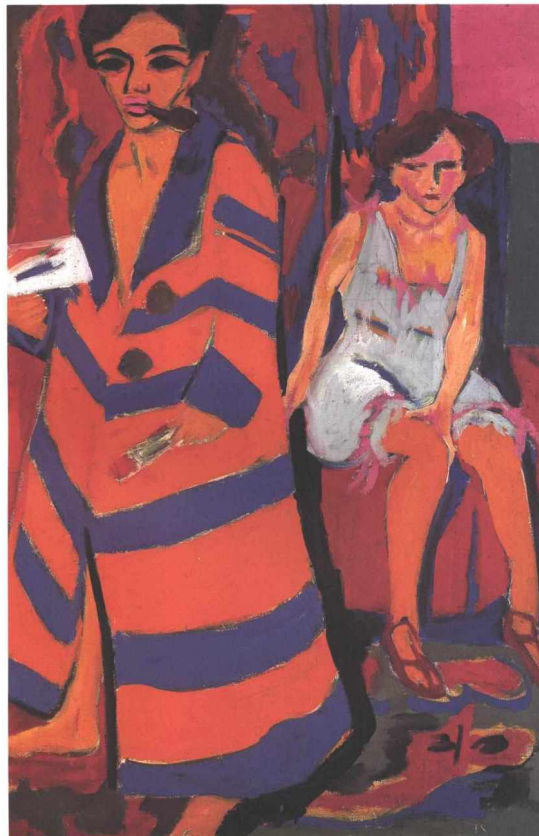
Το 1946 αναλαμβάνει ξανά τη θέση του καθηγητή στην Ακαδημία Καλών Τεχνών και είναι από τους ιδρυτές του Μουσείου Μπρίκε στο Βερολίνο.

Γυναίκα με τσάντα (1915)

Η τέχνη του Καρλ Σμιτ-Ρότλουφ είναι πιο ήρεμη, πιο σταθερή σε σχέση με τα έργα του Κίρχνερ. Χρησιμοποιεί γωνιώδεις, κυβοειδείς φόρμες, την μια πάνω στην άλλη, συνθέτοντας τοπία και προσωπογραφίες. Σε κάποιες από τις νεκρές φύσεις του βασίζεται στην αφρικανική τέχνη, ενώ η αρχέγονη δύναμη της αφρικανικής μάσκας φαίνεται στα πρόσωπα που ζωγράφισε με τον αυστηρό τους χαρακτήρα και την κλειστή φόρμα. Χρησιμοποιεί φωτεινά, καθαρά χρώματα σε πλατιές επιφάνειες τονίζουν την εκφραστικότητα.

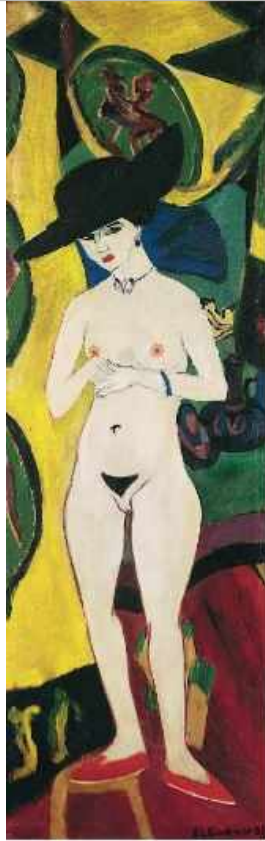
Ernst Kirchner (1880-1938)

Αυτοπροσωπογραφία με μοντέλο (1910). 1880-1938

Το πιο αξιόλογο ταλέντο ανάμεσα στους καλλιτέχνες της “Γέφυρας” είναι αναμφίβολα ο Κίρχνερ. Μετά την απόκτηση του πτυχίου αρχιτεκτονικής, απαρνείται μια άνετη σταδιοδρομία για να αφοσιωθεί στην ζωγραφική. Η ζωή και η τέχνη του χαρακτηρίζονται από μια μεγάλη επιθυμία για ελευθερία. Το έργο του είναι σαν μια μεγάλη αυτοβιογραφία. Ο ζωγράφος κατέγραφε την παραμικρή συγκίνηση και την μετέφερε πάνω στον καμβά του. Στα χρόνια στο Βερολίνο ζωγραφίζει με μεγάλες πινελιές προσπαθώντας να συλλάβει τον γρήγορο ρυθμό, την κίνηση της μεγαλούπολης, τις κυρίες με τα εντυπωσιακά καπέλα με τα φτερά και τις γυναίκες του περιθωρίου, τις πόρνες, προαγωγούς με έντονα βαμμένα πρόσωπα σαν μάσκες, που τις παίρνουν από πίσω, γκροτέσκους κομψευόμενους δανδήδες.

Όταν ξεσπά ο Α Παγκόσμιος Πόλεμος, στρατολογείται αλλά δεν καταφέρνει να προσαρμοστεί στην στρατιωτική πειθαρχία. Το 1916, όντας στρατιώτης, έπαθε νευρικό κλονισμό, από τον οποίο συνήλθε με πολύ αργό ρυθμό καταφέροντας να απομονωθεί στο Νταβός της Ελβετίας. Εκεί στην καλύβα του δημιουργεί πίνακες με έντονα χρώματα, ζωγραφίζοντας ορεινά τοπία και σκηνές από την ζωή των μεταλλωρύχων. Όταν ανακηρύσσεται μέλος της Ακαδημίας Καλών Τεχνών του Βερολίνου το 1931, και ακόμα περισσότερο όταν δύο χρόνια μετά τον καλούν να συμμετάσχει στην διακόσμηση του μουσείου Φόλγκβανγκ, του δημιουργείται η αυταπάτη ότι μπορεί να γυρίσει και να ζωγραφίσει στην πατρίδα του. Όμως οι ναζιστές που βρίσκονται στην εξουσία τον συγκαταλέγουν στο “εκφυλισμένους καλλιτέχνες” και τον αποκλείουν από κάθε παραγγελία. Αυτό τον ρίχνει σε κατάθλιψη, η οποία τον οδηγεί στην αυτοκτονία στις 15 Ιουνίου 1938.

Γυμνό με καπέλο (1910), Φραγκφούρτη, Μουσείο Στάντελ

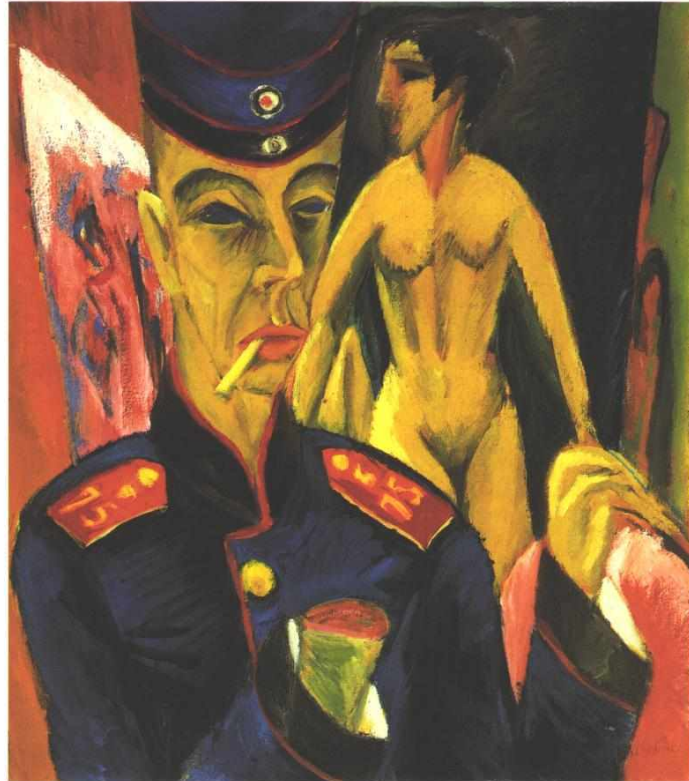

Δυο γυναίκες στο δρόμο

Το 1911 ο Κίρχνερ πήγε στο Βερολίνο και ήρθε σε επαφή με τα μέλη της ομάδας “Μπλε Καβαλάρης ”
Εντυπωσιάστηκε από τον τρόπο ζωής, που ήταν πολύ διαφορετικός από αυτόν που είχε συνηθίσει.

Σκηνή σε δρόμο του Βερολίνου (1913)

Αυτοπροσωπογραφία (1914) Oberlin (Οχάιο), Allen Memorial Art Museum

Erich Heckel (1883-1970)

Ο Έριχ Χέκελ είναι ο πιο γαλήνιος και ο πιο ενδοστρεφής της ομάδας. Είναι αυτός που εκδηλώνει πιο ανοιχτά τους αισθητικούς και φιλοσοφικούς δεσμούς με τον γερμανικό ρομαντισμό.

Γυάλινη μέρα (1913)

Ο Έριχ Χέκελ είναι ο πιο γαλήνιος και ο πιο ενδοστρεφής της ομάδας. Είναι αυτός που εκδηλώνει πιο ανοιχτά τους αισθητικούς και φιλοσοφικούς δεσμούς με τον γερμανικό ρομαντισμό. Μετά από ένα ορμητικό ξεκίνημα, κατέληξε να ζωγραφίζει αντικείμενα και ανθρώπινες μορφές. Στη ζωγραφική του επικρατεί η τρυφερότητα και μια λάμψη σαν να βγαίνει από μέσα. Συχνά το φως έχει μια κρυστάλλινη καθαρότητα, και φαίνεται να διαπερνά τα αντικείμενα διαθλασμένα.

Το λευκό σπίτι (1908)

Κουρασμένος (1913)

Ο τρελός (1914)

Max Pechstein (1881-1955)

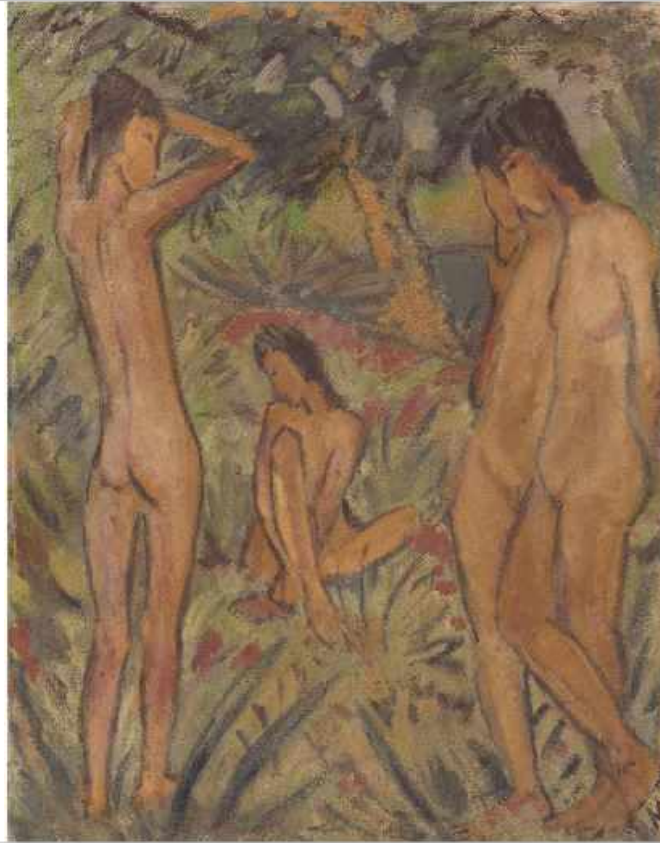
Το παζάρι των αλόγων (1910)

Οι χωρίς προβληματισμό, ζωηρόχρωμοι πίνακές του μίλησαν από την αρχή πιο εύκολα στο κοινό. Το 1906 γίνεται μέλος της “Γέφυρας” και παρέμεινε ενεργό μέλος μέχρι το 1910. Επηρεασμένος πολύ απ’ τον Βαν Γκογκ κέρδισε αναγνώριση για τις διακοσμητικές και πολύχρωμες εκτυπώσεις του επηρεασμένος και από τον Ματίς και τους Φωβιστές.

Για να μοιραστεί την απλή ζωή των νησιωτών, ταξίδεψε το 1914 στην Νότια Θάλασσα ακολουθώντας τα χνάρια του Γκωγκέν. Τον βρήκε όμως ο πόλεμος και ξαναγύρισε στην Γερμανία, όπου αποτύπωσε σε πολλούς πίνακες σχέδια και αναμνήσεις από την παραμονή του στην Νότια Θάλασσα.

Το 1933 συνολικά 326 πίνακες του απομακρύνθηκαν από τα γερμανικά μουσεία και 16 έργα του εκτέθηκαν στην έκθεση “εκφυλισμένη τέχνη” του 1937. Του απαγορεύτηκε να ζωγραφίζει και απομονώθηκε στην αγροτική Πομερανία. Επανεντάχτηκε το 1945 και συνέχισε να ζωγραφίζει.

Otto Mueller (1874-1930)

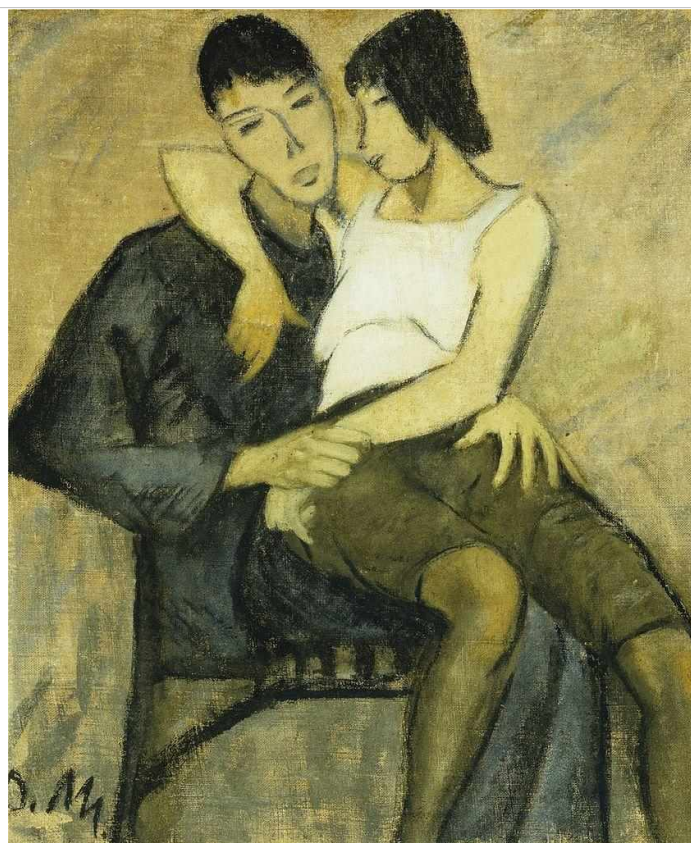
Λουόμενες (1916-1917)

Το 1910 εντάχθηκε στην “Γέφυρα” ο Όττο Μύλλερ. Η λυρική ζωγραφική αυτού του ονειροπόλου ζωγράφου περιστρέφεται πάντα γύρω από τα ίδια θέματα: τσιγγάνικη ζωή και κοπέλες στο ύπαιθρο.

Μέσα από αραιά δουλεμένους τόνους σε καπνισμένο γκριζο, μπλε, πράσινο και κίτρινο, ξετυλίγεται στους πίνακες του ένας σιωπηλός παράδεισος, που ζωντανεύει με χαριτωμένες νύμφες.

Τοπίο με κίτρινα γυμνά (1919)

Ζευγάρι καθιστό (1920)

Τσιγγάνικη κατασκήνωση (1925)

Emil Nolde (1867-1956)

Ο μυστικός δείπνος (1909)

Θεωρείται ένας από τους πατέρες του Γερμανικού Εξπρεσιονισμού.

Ξεκίνησε σαν Ιμπρεσιονιστής και η πορεία στον εξπρεσιονισμό ήταν δύσκολη. Το 1898 απορρίφθηκε από την Ακαδημία Καλών Τεχνών του Μονάχου και τα έργα του δύσκολα γίνονταν κατανοητά στην εποχή του. Το 1906 έγινε μέλος της “Γέφυρας”, ούτε όμως εκεί ένιωθε ευπρόσδεκτος και σύντομα αποχώρησε, για να ακολουθήσει μια πιο μοναχική καριέρα. Οι πίνακες του δημιουργούνται από χρώματα που χύνονται το ένα μέσα στο άλλο και οι ανθρώπινες μορφές και τα τοπία φαίνονται συχνά σαν να σχηματίζονται από χρωματιστή πυρακτωμένη λάβα. Η βορειογερμανική ιδιαιτερότητά του προδίδεται από το παράλογο, την πίστη σε μυστικιστικές εμπειρίες του πεπρωμένου και από μια βύθιση σε μια ανήσυχη, απειλητικά ωραία φύση. Το έργο του “Μυστικός Δείπνος”, αποτελεί το πρώτο από μια σειρά έργων με σκηνές-οράματα από τη ζωή του Χριστού, έργα υψηλής καλλιτεχνικής αξίας.

Mask still life III (1911)

Το 1913 πήρε μέρος μια εξερευνητική αποστολή στη Νέα Γουινέα. Η εμπειρία της Νότιας Θάλασσας έδωσε ένα καινούργιο τόνο στην δημιουργία του. Η πηγαία δύναμη του εξωτικού συνάντησε τη δική του, γνήσια βιωματική δύναμη και μπόρεσε να αφομοιωθεί στην τέχνη του αυτονόητα, στους δαίμονες της θάλασσας ξανασυναντούσε τα στοιχεία του Βορρά.

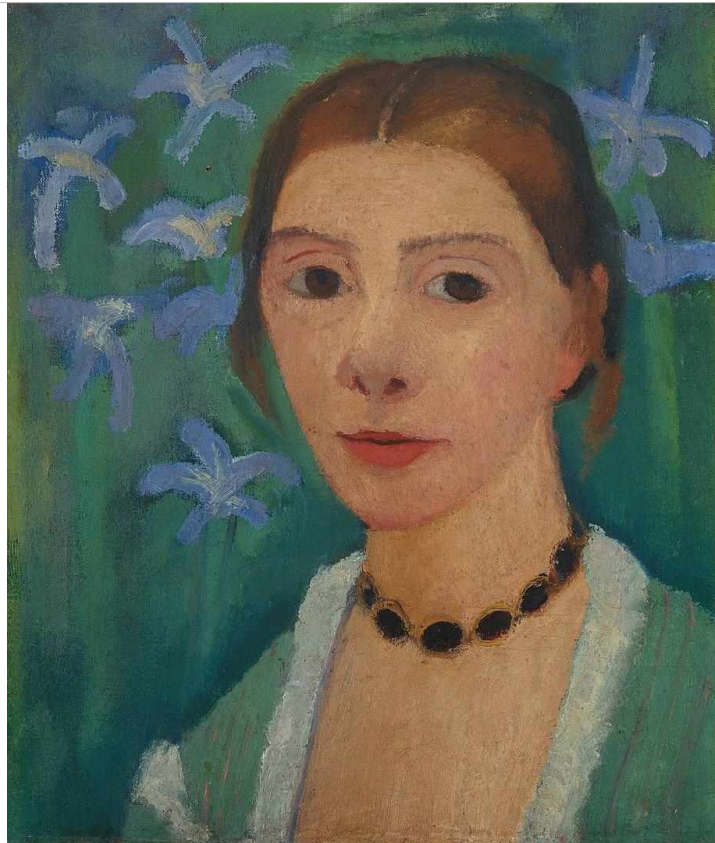
Τα χρήματα για το φόρο (1915)

Παράλληλα, ο Νόλντε χαρακτηρίζεται ως αμφιλεγόμενη προσωπικότητα καθώς υπήρξε την περίοδο του εθνικοσοσιαλισμού, μέλος του ναζιστικού κόμματος. Ωστόσο οι ίδιες οι ναζιστικές αρχές τον κατέταξαν αργότερα στους εκφυλισμένους καλλιτέχνες, απομάκρυναν τα έργα του από τα γερμανικά μουσεία, καθώς δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις της “καθαρής γερμανικής τέχνης” και του απαγόρευσαν να ζωγραφίζει το 1941. Ο Νόλντε συνέχιζε να δουλεύει κρυφά, έγινε ευρύτερα γνωστός και απέσπασε πολλές διακρίσεις.

Ηλιοτρόπια (1917)

Paula Becker (1876-1907)

Αυτοπροσωπογραφία σε πράσινο φόντο με μπλε κρίνα (1900)

Η Πάουλα Μόντερσον-Μπέκερ ήταν μια Γερμανίδα ζωγράφος, σημαντική εκπρόσωπος του πρώιμου εξπρεσιονισμού, η οποία γεννήθηκε το 1876 στην Δρέσδη και η οικογένειά της την στήριξε στην καλλιτεχνική φιλοδοξία της και παρακολούθησε σχολές για γυναίκες στο Βερολίνο και την Κολωνία.

Ενώ η εκπαίδευση της ήταν στο ρεαλισμό, αργότερα επηρεασμένη από το Παρίσι και καλλιτέχνες όπως ο Σεζάν, μπήκε στο κίνημα του Φωβισμού και του Εξπρεσιονισμού, και είναι μία από τις ελάχιστες γυναίκες ζωγράφους που συμπορεύτηκαν και επηρεάστηκαν από καλλιτέχνες όπως ο Πικάσο, ο Ματίς και ο Γκωγκέν. Η ζωγράφος ανέπτυξε από πολύ νωρίς έναν εντελώς προσωπικό, γήινο Εξπρεσιονισμό.

Είναι γνωστή για τους πίνακες με γυναίκες, παιδιά και κυρίως τις αυτοπροσωπογραφίες της, όπου απεικόνισε και τον εαυτό της ως έγκυο και γυμνή κάτι ανήκουστο για την εποχή της. Πέθανε πρόωρα σε ηλικία 31 χρονών λίγο μετά την γέννα της κόρης της από πνευμονική εμβολή. Ο ποιητής Ράινερ Μαρία Ρίλκε και πολύ καλός της φίλος, της αφιέρωσε το ποίημα "Ρέκβιεμ για μια νεκρή φίλη".

Θεωρείται η πρώτη εικαστικός που έσπασε το ταμπού της αποδεκτής θεματολογίας για τις γυναίκες, η οποία ήταν ανυπόφορα περιοριστική.

Still Life with Sunflowers, Hollytocks and Georgines (1907)

Christian Rohlf (1849-1938)

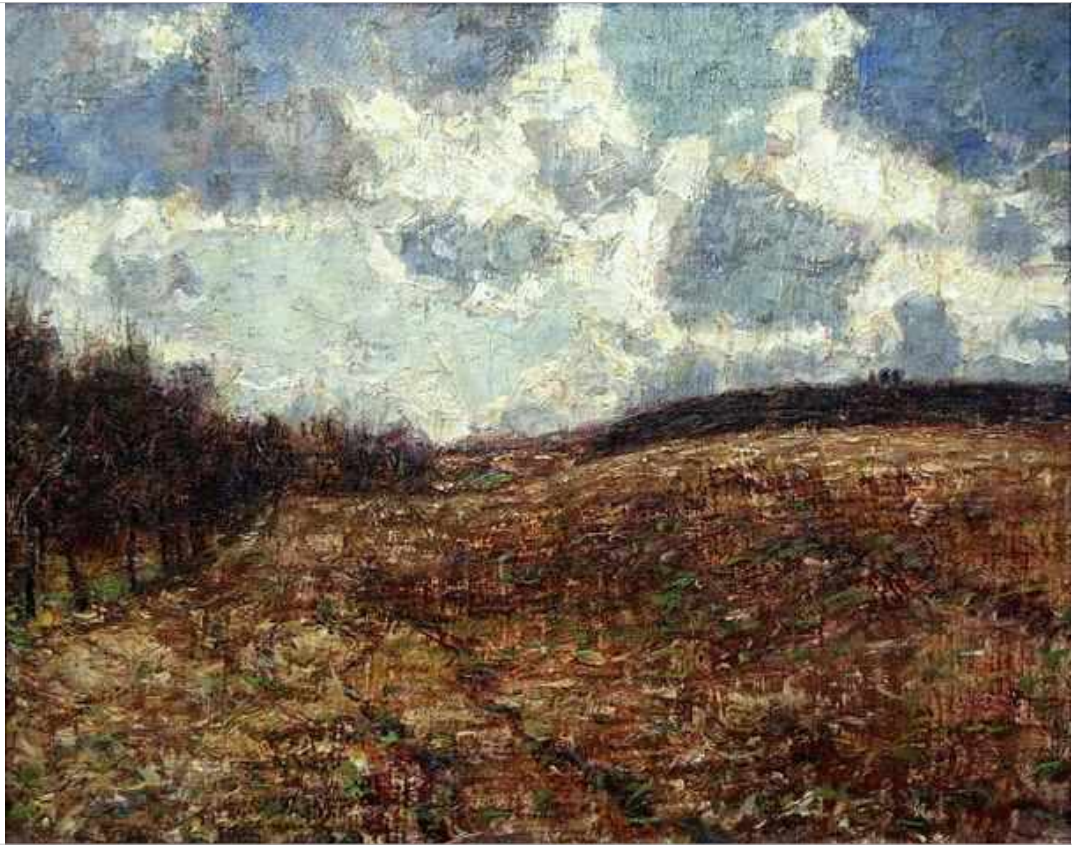

Το μπλε βουνό (1912)

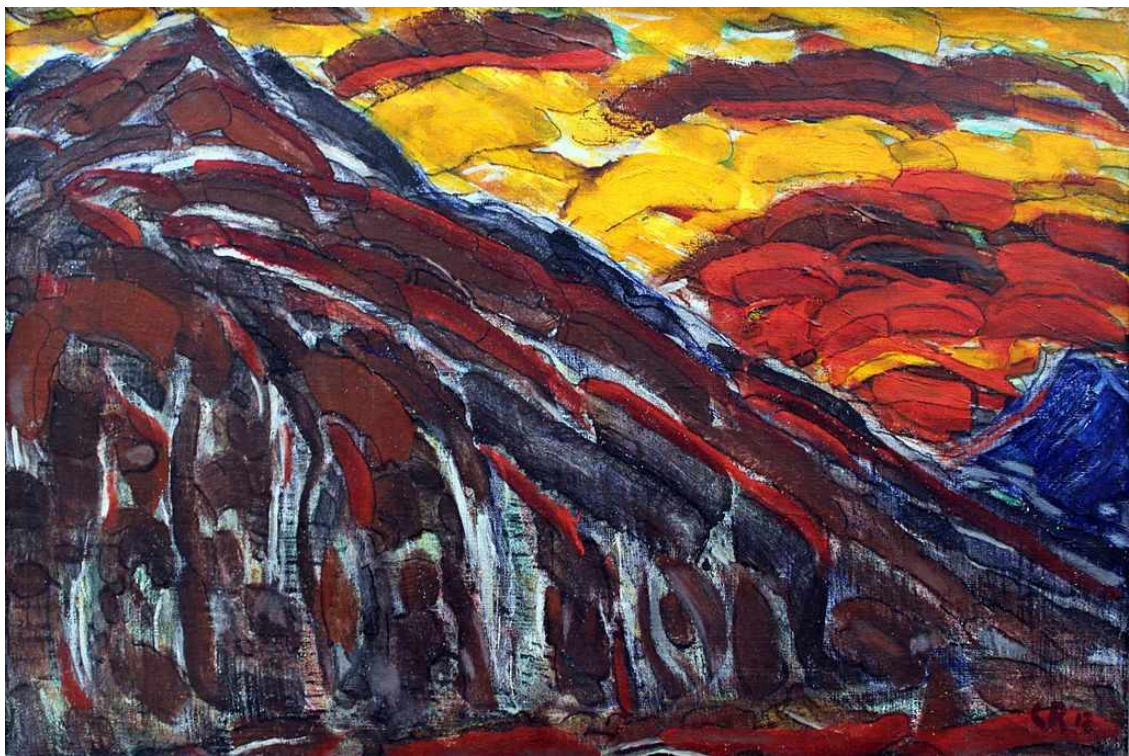
Ο Κρίστιαν Ρολφς ήταν ένας πρωτοπόρος Γερμανός εξπρεσιονιστής ζωγράφος και χαράκτης. Στα πρώιμα έργα του επηρεάστηκε από τον Νατουραλισμό, Ιμπρεσιονισμό και Μεταεμπρεσιονισμό και επηρεάστηκε βαθιά από την τεχνική του για το υπόλοιπο της καριέρας του. Μέλος της ομάδας “Η Γέφυρα”, οι πίνακες του και οι ξυλογραφίες του περιέχουν μια μεγάλη ποικιλία από θέματα, όπως τοπία, νεκρές φύσεις και σκηνές δρόμου.

Γύρω στο 1900 άρχισε να ζωγραφίζει με τον Εμίλ Νόλντε και επηρεάστηκε από τη συναισθηματική ποιότητα του έργου του φίλου του.

Γεννήθηκε στο Νιέρντοφ της Γερμανίας το 1849 και πριν από τον θάνατο του στο Χάγκεν, το 1938, έλαβε τόσο επαίνους όσο και απελπισία, με την πόλη του Χάγκεν να ανοίγει ένα Μουσείο Ρολφς το 1929 και την επακόλουθη καταδίκη του ως “εκφυλισμένου” και την αφαίρεση των έργων του από Δημόσιες συλλογές από τους Ναζί το 1937.

Ορεινό τοπίο τέλος φθινοπώρου (1900)

Άποψη τοπίου (1912)